

శ్రీ. వ. సాయన్న గారికి

పాపరాలు

[కవితా సంకలనం]

-m.k.

- రుద్రవరం

‘పాపురాలు’

(కవిత్వ సంపుటం)

కవి
రుద్రవరం ఎల్లయ్య

అధికారి చేతుల శ్రీ V. సాయిన్న గారికి

తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం
వారి

ఆర్థిక సహాయంతో

ముద్రితం

1994-1995

ప్రతులకు

(సాయమ్మ నిలయం)

రుద్రవరం ఎల్లయ్య

ఇంటి నంబర్. 17-83/2,

హుస్సాబాద్, (పోస్టు)

కరీంనగర్, (జిల్లా)

P.No. 505 467

‘పా పు రా లు’

(కవికాసంపుటి)

కవి

వరం

ప్రథమ ముద్రణ :- మే 1995

మొదటి ప్రతులు :- 1,000

సర్వ హక్కులు :- కవి

ప్రచురణ కర్త :- రుద్రవరం ఎల్లయ్య

ముద్రణ :

మల్లికార్జున ప్రింటర్స్

ఆఫీస్ రోడ్, హుస్సేనాబాద్,

కరీంనగర్ (జిల్లా)

P.No. 505 467

Phone : 206

వెల. రూ.లు 10-00

అవతారగ

జీవిత యాత్రలో నేనొక్క బాటసారిని అమ్మమ్మ గడిప సాయమ్మ వాడితో ఉగ్గుపాంత్ బుద్ధులు చేర్చివాను అనాటి కట్టుబాట్లు కాదని నెలనెల తైము తురుక అయ్యవారి కిచ్చి పెద్ద బాలిక వరకు చదవు నేర్పించింది అప్పటికి ప్రభుత్వ పాఠశాలలు ప్రతి గ్రామానికి వచ్చిన శుభ దినములు మొదలైనవి. అనాటి బడుగు పిల్లలకు ఎండిన ఎముకలకు సంజీవి తగిలి నట్లయింది.

పట్టుదంతో పాఠ్య పుస్తకములు చదువడమే కాదు పుస్తకాలు మంచివి చదవటం నాహాళి! నాటకాలు వేయడం నా వయసులోని మోజు! తీరిక దొరికి నప్పుడు వ్రాయటం నా రివాజు! నా మొదటి కవితా సంపుటం “రిజర్వేషన్ లెందుకు?” “పావురాలు” నా రెండవ కావ్యం! తెలుగు విశ్వ విద్యాలయం వారు పరిశీలించి ముద్రణ కొరకు అధిక సహాయం అందించినారు! వారికి నా కృజ్జతలు!

“నా పావురాలు” గురించి ఒకే మాట చెప్పదలుచు కొంటున్నాను. “దేవుడే నాదేశం-ప్రజలే నాప్రాణం” నేటి దేశ పరిస్థితికి, దేశంలోని సమస్యలకు స్పందించినాను, స్పందించటం మానవ సహజం నేను కవిగా స్పందించినాను.

అతిస్వార్థ పరుల, మత మౌఢ్యుల, కుల మూఢుల వరకట్న హత్యల శ్రీలకు జరిగే అన్యాయముల పేదరిక స్థితిగతుల, ఉన్నవి ఉన్నట్టుగా కనబడుచున్న సంఘ స్థితి గతుల “పావురాలు” జేసి ఎగుర వేసినాను.

కులమతం వట్టింపుల వారు నిజం గ్రహించాలని కోరుచున్నాను.
పీటల మీద అందాల పెండ్లి కుమారులు నెలలు తిరగకుండానే ఎంత భయం
కరంగా తయారగుచున్నారో తమను తాము అర్థం చేసుకొనుటకు “నా
పావురాల” ముద్దిడు కొవాలని ఆశించుచున్నాను.

మత గ్రంథాలంటే నాకు చాల గౌరవం! వాటిని నేను శ్రద్ధగా
పఠిస్తాను. కాని శ్రీలకు న్యాయం గురించి ఇంత కూడా వ్రాయలేదు అని
నిర్భయంగా “పావురాలు” ఎగురవేసినాను.

విద్యను గురించి, విద్యార్థుల గురించి, ‘ప్రేమను-ప్రేమసామ్రాజ్యం’
గురించి, త్యాగం, ‘శాంతి అహింసల’ గురించి “పావురాలు” ఎగురవేసి
నాను విద్యార్థులు, ప్రేమ జీవులు, త్యాగ ధనులు, “శాంతి-అహింస”
వాదులు నా “పావురాలు”ను అక్కన చేర్చుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

నా కవితా క్షేత్రంలో మంచి పంటనే “పావురాలు” పండించినాను.
“నా దేశ ధర్మ క్షేత్రంలో” ధర్మేతరము లుండ రాదనేదే నా కవితా
ద్యేయం! అదరణతో చదివి పంపిస్తారని ఆశిస్తున్నాను, నేను గోలుటకు,
మీ సలహామృతం!

మీ కవి

వరం

ఆచార్య పేర్వారం జగన్నాథం

M. A Ph.D.

వైస్ చాన్సలర్

హైదరాబాద్

10-5-1995

ఒక మాట

కవి మిత్రుడు శ్రీ రుద్రవరం ఎల్లయ్య గారు రచించిన "పావురాలు" అనే కవితా సంపుటిని చదివి ఎంతో ఆనందించినాను. ఆయన లోక హితమును కోరి జనామోద కరమైన కవితా రచన చేసినాడు ఆయన దృష్టి అంతా మానవ శ్రేయస్సు మంచి తనాన్ని ప్రోత్సహించడం చెడును ఎండగట్టడం ఆయన కవితా ధర్మం,

ఆయనలో పుష్కలమైన కవితావేశం ఉన్నది సంఘ సేవా పరాయణతపై దృష్టి యున్నది

శ్రీ ఎల్లయ్య గారు ఇంకా మంచి కావ్యాలు రచించి ఇతోధికంగా సాహిత్య సేవ చేయాలని నా ఆకాంక్ష

భగవంతుడు ఆయన్ని ముందుకు నడిపించుగాక

నం॥

ఆచార్య పేర్వారం జగన్నాథం

దేశిని చిన్న మల్లయ్య

శానన నడువులు

ఇందూర్ నియోజక వర్గము

24-01-1995

“పాఠ్య పుస్తకములలో చేర్చగల కావ్యం”

శ్రీ ఎల్లయ్య ఉపాధ్యాయులు గారు నాకు చాలా కాలము నుండి తెలియును. వారి “పావురాలు” కవితా సంపుటి పరిశీలించాక “రిజర్వేషన్ లెందుకు?” అను సంపుటిం కన్న చాల బాగుగా ఉన్నది. ఈ సందర్భముగా సంతోషముతో వారిని అభినందించినాను.

ప్రజల జీవన సమస్యలకు సంబంధించిన కావ్యం. ఇది ప్రతి కవితా గేయం అనుభవ జ్ఞానంతో కూర్చబడినది నేటి సమకాలీన సమస్యలను ఎంతో ఉదాత్తమైన భావాలతో రంగరించి వండితులకు యేకాక భాష జ్ఞాన మున్న సామాన్య ప్రజానికానికి అర్థమగు నట్లు వ్రాసి నందుకు వీరిని నా మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను.

అన్ని మతాలవారు, కులాలవారు, స్త్రీలు, పురుషులు, విద్యార్థులు రాజకీయ నాయకులు, అందరు చదువ వల్లిన మంచి పుస్తకము! ‘పావురాలు’ అను వీరి కావ్యంలో రాజకీయం, రావనీతి, లౌకికం, లోకజ్ఞానం, శాంతి, అహింస, ప్రజాసేవ భావం, దేశభక్తి లాంటి అనేక ప్రజరంజకములైన విషయములు పుష్కలంగా ఉన్నవి దేశభక్తి ప్రజాసేవ వీరి కవితా ధర్మం!

నేటి యువతకు ఆధర్మభావాలు తెలియజేసే మంచి గ్రంథం! ప్రభుత్వమువారు పీలైనంత త్వరలో స్కూల్ పిల్లలకు కాలేజి యువతకు పాఠ్య పుస్తకముల ద్వారా చదివించే అవకాశం కల్పించితే మంచిదని నా ప్రగాఢ ఉద్దేశమును వెలుబుచ్చడానికి సంతోషిస్తున్నాను.

కవి మిత్రుడు ఎల్లయ్య గారు ఆయురారోగ్యములు కలిగి సహిత జ్ఞేత్రంలో మంచి కృషి వలుడు కాగలరని ఆశిస్తున్నాను.

సం॥

-దేశిని చిన్న మల్లయ్య

మాతంగి నర్సయ్య

మాజి మంత్రి మాజి M.L.A

అధ్యక్షులు

రామగుండం నోటిఫై ఏరియా కమిటీ

కరీంనగర్ జిల్లా

రామగుండం

26-01-1995

ఇతర భాషలలోకి

నా చిన్ననాటి మిత్రుడు శ్రీ రుద్రవరం ఎల్లయ్య గారు కవిత చేసిన “పావురాలు” ‘అను గేయ సంపుటం’ అది అంతయు సత్యం శాంతి, అహింస భూత దయ, దేశభక్తి కలిగి దేశసేవ చేయాలనే చక్కని సందేశము కలిగి ఉంది.

కులమత వర్ణ వర్గ శా్రమిక ప్రజల కష్టనష్ట దుఃఖ బరితమైన బ్రతుకును గురించి వ్రాయకపోయిన మిత్రుడు ఎల్లయ్య గారు పేదల బాధితుల శ్రేయస్సును ప్రధానంగా కోరినాడు. స్త్రీలకు జరుగుచున్న అన్యాయములను వారిపై జరుగుచున్న వతకట్టు ఘోరదుష్టత్వమును మరి దురాచారములను తెలిపిన విధానము బాగుంది. ప్రేమను, విద్యను, త్యాగమును గురించిన తెలియ పరిచిన విషయములు చదువరులను చాలా వరకు జాగృతం చేయగలవు. ఇంత మంచి పుస్తకం ఇతర భాషలలోకి అనువదించబడి, అశేష ప్రజానికం మెప్పు పొందగలదని భావిస్తు ఆర్థిక సహాయం అందజేసిన తెలుగు విశ్వ విద్యాలయం వారిని అభినందిస్తున్నాను.

మిత్రుడు శ్రీ రుద్రవరం ఎల్లయ్య గారికి, వారి కుటుంబమునకు దేవుడు ఆయురారోగ్యము లివ్వాలని ప్రార్థిస్తు, మరిన్ని మంచి పుస్తకములు వ్రాసి ప్రజలకు మంచి చేసి, దేశ సేవలో రాణించాలని ఆశిస్తు ఎల్లయ్య గారిని మనసారా అభినందిస్తున్నాను.

శ్రీయోభిలాషి

-మాతంగి నర్సయ్య

సుధౌల దేవయ్య

(మాటి అధ్యక్షులు)

జి.ప్ర.వ. కరీంనగర్

M.L.A. నేరెల్ల కరీంనగర్ జిల్లా

కరీంనగర్

24-01-1995

అభ్యుదయవాది

కవి శ్రీ రుద్రవరం ఎల్లయ్య గారు అభ్యుదయ భావాలతో దేశభక్తిని నింపి ప్రజాసేవ ధృక్పథముతో ప్రజలకు అర్థమయ్యే సరళ భాషలో వందకుపైగా వ్రాయబడిన గేయాలనుబట్టి అభినందనీయులు వీరి మొదటి గేయ సంపుటం “రిజర్వేషన్ లెందుకు?” అనునది దశతుల స్థితిగతులు తెలిపేది అయితే వీరి “పావురాలు” అను గేయ సంపుటం మానవులందరి మంచి చెడ్డలను గుర్తు జేస్తూ దేశభక్తి కలిగి మానవసేవ చేయాలనే చక్కని సందేశ మిస్తుంది.

“పావురాలు” అను ఈగేయ సంపుటం అచ్చువేయుట కొరకు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయము వారు రెండువేల రూపాయలు అర్థిక సహాయం చేయడం శ్రీ ఎల్లయ్యగారి యొక్క సంతోషాన్ని, భాష సంపత్తిని, తెలియజేస్తుంది.

ఈ సంపుటం ఎనిమిది పర్వములుగా ఉంది దేశ చరిత్ర సాంఘిక స్థితి, నేటి పరిస్థితులు, స్త్రీలకు జరుగుచున్న అన్యాయములు, విద్యాస్థితి, విద్యావలన లాభములు, నీతి అహింస, శాంతి మొదలగు అనేక అంశముల గురించి తెలిపిన తీరు చూస్తే ఇతని కలం ఒక ప్రత్యేక ఒరవడి కలిగి ఉంది అనే భావన కలుగు తుంది!

అనాటి వేమన, నిన్నటి జాషువ, నేటి భీమన్నలవలె సాహితీ రంగంలో కవి ఎల్లయ్య గారు బాస్తిల్లగలరని ఆశిస్తూ, వీరికి అయురారోగ్యములు కలిగుండాలని నా హార్ధిక శుభాకాంక్షలు అందజేస్తున్నాను.

సం॥

-సుధౌల దేవయ్య

జి. రాజేశం గౌడ్

M A., LL. B.

చైర్మన్ జిల్లా పరిషత్
కరీంనగర్.

కరీంనగర్.

01-05-1995

రుద్రవరం ఎల్లయ్య గారి యొక్క "పావురాలు" అను కవితా నంపుటి వెలువడుచున్న సందర్భముగా వారిని అభినందించుచున్నాను.

వీరు నేటి, సామాజిక రుగ్మతలను వెలికి తీసి కుల, మత సాంఘిక దురాచారాలను ఎండగట్టిన విధానము ఎంతో ముదాహాము.

సామాజములో ఆర్థిక, అసమానతల మూలంగా అణచి వేయబడిన పేద ప్రజానీక శ్రేయస్సు కోరడం, వారి సువిశాల మనసత్త్వానికి నిదర్శనం.

కవి, కవిగా బ్రతకాలంటే ఇలాంటి సామాజిక స్పృహతో రాసిన నాడే మానవ జాతి మనుగడకు ప్రయోజనం చేకూరుతుంది.

ఇలాగే మీ యొక్క సాహితీ కార్యక్రమములు కలకాలము నిలవాలని ఆకాంక్షిస్తూ.

సంప

—జి. రాజేశం గౌడ్

Ch. వెంకట నర్సయ్య

గెజిటెడ్ ప్రధానోపాధ్యాయులు

జి.ప్ర.వ.సె. పాఠశాల (బాలురు)

హుస్సాబాద్ P.O. కరీంనగర్ (జిల్లా)

హుస్సాబాద్

13-04-1995

దోహద పడగలదు

వది సంవత్సరముల నుండి నాతో కలిసి పని చేసిన ఉపాధ్యాయ మిత్రుడు శ్రీ రుద్రవరం ఎల్లయ్య గారు రచించిన “పావురాలు” అను గేయ సంపుటిని పరిశీలించిన పిదప చాలా బాగుంది, అని తెలియజేయుటకు సంతోషిస్తున్నాను.

సరళ భాషలో సామాన్యులకు అర్థమగునట్లు ఉన్నప్పటికీ మేధావులు అలోచించునట్టి విషయము లెన్నో ఉన్నవి. నేటి సమాజములోని ప్రతి విషయమును జీర్ణించుకొని, దాదాపు ప్రతి సమస్యను పాఠకులకు యెత్తి చూపినారు. దేశభక్తి భరితమైన బాధ్యతను శాంతి సందేశముగా గుర్తు చేసిన వీరి కవిత ఒరవడి కొనియాడదగినది. వీరి కృషిని గుర్తించిన తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం వారు, పుస్తకముద్రణకు రెండువేల రూపాయలు అధిక నహాయము చేయడము చాల ముదావహము!

వీరి “పావురాలు” మానవ సమాజానికి ఎంతైన దోహద పడగలవని ఆశిస్తూ, ఉపాధ్యాయ సోదరుడు ఆయురారోగ్యములు కలిగి ఉండాలని ఆశీర్వాదిస్తూ, మరిన్ని మంచి రచనలు చేసి వెలుగొందాలని ఆశిస్తున్నాను.

సంఖ

-Ch. వెంకట నర్సయ్య

యం. చందర్ రావు

ప్రధానోపాధ్యాయులు

జి.ప్ర.వ.నె. పాఠశాల (బాలికలు)

హుస్సేనాబాద్ P.O. కరీంనగర్ జిల్లా

హుస్సేనాబాద్

13-4-1995

కనువిప్పు

మా పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులుగా పని చేయుచున్న మిత్రులు శ్రీ రుద్రవరం ఎల్లయ్య గారి యొక్క గేయ సంపుటం “పావురాలు” ముద్రిత మవుచున్న సందర్భమున వారికి నా ఆశీస్సులు తెలియజేయుచున్నాను. తెలుగు విశ్వ విద్యాలయమువారు “పావురాలు” ముద్రించుట కొరకు మా పాఠశాల ఎల్లయ్య గారికి రెండువేల రూపాయలు అర్థిక సహాయం చేసినందుకు మా పాఠశాల పక్షమున తెలుగు విశ్వ విద్యాలయము వారికి కృతజ్ఞతలు.

‘పావురాలు’ అని పేరు గలిగిన ఈ కవిత సంపుటములోని ప్రతి గేయము సరళభాషలో మధురముగా ఉన్నప్పటికీ ప్రతి గేయము ఎంతో తైన భావము కలిగి ఉన్నవి, సమాజములోని దురాచారములను ఎత్తిచూపిన పద్ధతిలో ఉన్న వారికి కనువిప్పు కలిగించేదిగా ఉంది ఈగేయ సంపుటం!

మిత్రులు శ్రీ రుద్రవరం ఎల్లయ్యగారు ఆయురారోగ్యములు కలిగుండి సౌహితి క్షేత్రములో మరిన్ని కవితలు సృష్టించి ఉన్నతశ్రేణి కవియై వర్ధిల్లాలని ఆశీర్వాదిస్తున్నాను.

నం॥

యం. చందర్ రావు

కవి పరిచయము

రుద్రావరం ఎల్లయ్య నాకు అనుంగు సోదరుడు వీరి కుటుంబ సభ్యుల పదవ వీరికి అంతరంగిక అతీయన్నివీరి సుఖ-దుఃఖములు కష్ట-నష్టములు నాకు తెలియకుండ ఉండవు. వారి “పావురాలు” అచ్చు కానున్న విషయం తెలిపి, “పరిచయం” వ్రాయి అంటు “అల్టిమేటమ్” జారి చేసిండు.

వారి కవిత సంపుటికి “పావురాలు” అనిపేరు పెట్టుటయే ఎంతో బాగుంది ఉధాత్తమైన దృక్పథంతో విశాల భావాలతో “పావురాలు” సృష్టించబడినవి. ప్రతి గేయం ఎంతో మహనీయం-ఎంతో మనోహరం ఎంతో మధురము అని మీకు పరిచయం చేయనేం? తినబోయే వారికి రుచిని గురించి చెప్పటం అంత బాగుండదేమో! వేమనగారు అనాటి పరిస్థితులను యెత్తి చూపినట్టు, నిప్పులాంటి నిజాల్ని చెప్పినట్టు, నేడు ఎల్లన్న కవితలు ఉన్నవి, అంటే అతిశయోక్తి ఇను మంతలేదు విజ్ఞులు విశాల హృదయులు ఈ విషయాన్ని కాదు అనలేరు!

కవి ఎల్లయ్యగారి పరిచయము చాల క్లుప్తముగా ముగించదలిచితిని!

వీరి జన్మస్థలం బొమ్మకల్ గ్రామము, సైదాపూర్ మండలం ఏడు నెలల పసివాడుగా ఉన్నప్పుడు తల్లి అకాల మరణం! రాయకల్ గ్రామము సైదాపూర్ మండలం వాస్తవ్యురాలు అమ్మమ్మ గడిప సాయమ్మ పోషణలో పెరిగినాడు! చాలకిష్టపడి చదివించింది కష్టపడినాడు! సాయమ్మ చాల పట్టుదల గలది, నా మనమన్ని పంతుల్ని తప్ప మరేమి చేయనన్నది. బడి పంతుల్ని చేసింది. అతన్ని శాసించింది చక్కగా నడిపించి.

విద్యా విషయములు

రాయకల్-బొమ్మకల్ గ్రామములో నాలుగవ తరగతి వరకు
భీమదేవరవల్లి-ముర్కూనూర్ లో 5 నుండి HSC వరకు
SGBT హుజురాబాద్ లో

కర్నూలు నగర్ లో PUC కాలేజి హ్యూగ్స్ లో వీరి అకువచ్చలైట్ నవలికా హైలైట్
ఉపాధ్యాయులుగా పనిచేస్తు BA డిగ్రీ పొందిరి
B Ed మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో!

వీరు పనిచేసిన పాఠశాలలు

1965 నం॥ కాలేజ్యరం యూనిట్ లో ప్రధాన నియామకం.

1967-74 వరకు UPS మహదేవుపూర్

1974-77 వరకు ZP స్కూల్ ఉప్పల్-కమలాపూర్

1977-84 వరకు ZP స్కూల్ పంగర-భీమదేవరపల్లి

1984-92 వరకు ZP స్కూల్ హుస్సాబాద్ 1991 మే 15న ఎన్నికల
ప్రమాదంలో ఘోర ప్రమాదం జరిగింది. ఆరు నెలలు చికిత్సపొంది కోలు
కోగలిగిరి.

1992 నుండి ప్రస్తుతం ZP స్కూల్ హుస్సాబాద్ (బాలికలు) వీరు
ఎక్కడైన అంకితబావంతో పనిచేసిరి నా విద్యార్థులే నా న్యాయమూర్తులు
అంటాడు.

కష్ట సుఖములు అనుభవించిన కర్మయోగి, కవి రచయిత, వక్త,
నటుడు. ఏకాపాత్రభిషయంతో ప్రేక్షకుల్ని ఆశ్చర్యపరిచేశాడు. అడ మగ
వేషములేసి అనందింప జేసెవాడు

“భయ, స్వార్థాలను జయించిన వారె నిజమైన మానవులు మానవులంత
మంచివారై తే భూతలమే స్వర్గం” అంటాడు. కవిగా నేను పుట్టలేదు కాని
కవి-కవిగా జీవించాలరటే. వేమనవలె నిప్పులాంటి నిజాలు చెప్పాలి అని
అంటాడు.

అన్నగారికి భార్య, నలుగురు కుమార్తెలు, కుమారుడు. ఇద్దరు
అల్లుళ్ళు, మనుమరాలు కూడా ఉందీ! వీరందరికి దేవుడు ఐశ్వర్యము,
ఆయురారోగ్యము లిన్నాటి అని దేవున్ని ప్రార్థిస్తున్నాను.

నం॥

-ఆరెల్లి లక్ష్మయ్య

కృతజ్ఞతలు

నేని కావ్యం రచించుటకు అసలు బ్రతికి ఉండుటకు ఆరోగ్యముగా ఉండుటకు ప్రధాన కారకులు డాక్టర్ P. విజయచందర్ రెడ్డి (ఆర్థో) MGM వరంగల్ గారికి ముందుగా నా కృతజ్ఞతలు. 1991 మే 15 నుండి ఆరు నెలలు సుధీర్ఘ వైద్య మహోప కారములు. నిత్యము డయింగ్ గల చిరు నవ్వుతో చేసిరి వారికినాపై గలిగిన జాలి, సౌదరప్రేమ, వారి స్వచ్ఛంద, సేవలు, నేనేమిచ్చి తీర్చుకోలేను కేవలం కృతజ్ఞతలు తప్ప!

ఇదే సమయంలో డాక్టర్ లక్ష్మీనారాయణ సర్జన్ MGM వరంగల్ గారు కూడా నిత్యము చిరునవ్వుతో పలుకరించి ఆరోగ్యవరస్థితి తెలుసుకొని మనోదైర్యం కలిగించే వారు వీరికి నా కృతజ్ఞతలు.

1991 మే 15 సాయంత్రం డ్యూటీలో ఉన్న ఇద్దరు జూనియరు యువ డాక్టర్లు నా సమీప బంధువులు వారే నన్ను ఆసుపత్రిలో జైన్ చేసి కొనిరి. అతి ప్రమాద కరమైనస్థితి ఎర్పడి నప్పుడు అర్ధరాత్రి నుండి అరుణోదయం వరకు దగ్గనుండి కాపాడిరి, వీరికి నా కృతజ్ఞతలు. డాక్టర్, సముద్రాల శ్రీనివాసు మొగిలిపాలెము డాక్టర్, బాల్లంపల్లి బాబురావు గట్ల నర్సింగాపూర్

ఇంకా. నా బావ మరుదులు (మేన కూడా) అత్తీయులు, బావలు తమ్ములు, సోదరి మణులు, బంధువులు, మిత్రులు ఎందరో అందరికి నా కృతజ్ఞతలు.

అప్పటి కరీంనగర్ జిల్లా కలెక్టర్ శ్రీ బన్వర్లాల్ IAS గారికి సుద్ధాం దేవయ్య ZP అధ్యక్షులు (అప్పటి) గారికి నా ముస్నాబాద్ మండల ఉపాధ్యాయులందరికి నా కృతజ్ఞతలు.

నర్వశ్రీ Ch. వెంకటనరసయ్య ప్ర. ఉ. (బాలురు) హుస్సాబాద్.
 M. చందర్ రావు " (బాలికలు) "
 K. విశ్వనాథం S.A. (బాలురు) "
 S. నత్యనారాయణ పి.వ. " "
 P. నారాయణరెడ్డి ప్ర ఉ గట్లనర్సింగాపూర్, భీమదేవరపల్లి
 B. వెంకటరెడ్డి " కొత్తపల్లి "
 P. రాజయ్య పి.వ. బాలురు హుస్సాబాద్
 S. వెంకటరాజం స.ఉ " "
 S. మోహన్ రెడ్డి " " "
 M. బాల మల్లయ్య " బాలికలు "
 K. చంద్రయ్య S.A. " "
 Ch. రమణయ్య తె.వ. ఇందుర్తి, చిగురమామిడి
 S. మల్లేశం, A. దేవేందర్ సాహితి మితులు హుస్సాబాద్
 ఆమూల్య అభిప్రాయములు తెలియ చేసిన మహానీయులకు
 కృతజ్ఞతలు

నర్వశ్రీ పేర్వారం జగన్నాథం MA.PhD తె.వి. విద్యాలయం Hyd.
 దేశిని చిన్న మల్లయ్య MLA ఇందుర్తి
 సుద్ధాం దేవయ్య MLA నేరేళ్ళ
 G రాజేశం గౌడ్ అధ్యక్షులు కరీంనగర్
 మాతంగి నరసయ్య అధ్యక్షులు R.N.A C రామగుండం
 Ch. వెంకట నరసయ్య HM ZPSS హుస్సాబాద్ (బాలురు)
 M. చందర్ రావు HM ZPSS హుస్సాబాద్ (బాలికలు)
 A. లక్ష్మయ్య UDC అన్నారం, కరీంనగర్

మరియు మిత్రులు శ్రీయోధిలాపులు

నర్పత్రీ S. చంద్రయ్య M.D O హుస్సాబాద్

V. తిరుమరయ్య నర్పంచ్ హుస్సాబాద్

వెల్పుల దేవయ్య, S భూమయ్య, వార్దన్

బావ M. మధుసూధన్ M.A B.Ed వరంగల్

తమ్ముడు R. రాజమోహన్ రావు UDC వరంగల్

M. రాజయ్య HM, భీ ప,

M. చంద్రమౌళి (టీ) వంగర

M. చొక్కయ్య (టీ) కొత్తవల్లి భీ ప.

R. సంతీపు బొమ్మకల్

ఇతర బంధు మిత్రులకు

ముద్రణకు అర్థిక సహాయం చేసిన తెలుగు విశ్వ విద్యాలయం
Hyderabad వారందరికి కృతజ్ఞతలు సాహితీ సహకారము లందించిన
శ్రీ K. విశ్వనాథం SA, శ్రీ పొరండ్ల సత్యనారాయణ MA తె.ప. ముఖ
చిత్రం అలంకరించిన డ్రాయింగ్ టీచర్ శ్రీ M. కనకయ్య పుస్తకము
అంధముగా ముద్రించిన మల్లికార్జున ప్రింటర్స్ హుస్సాబాద్ గారలకు
నా హృదయ పూర్వకమైన కృతజ్ఞతలు.

సం॥

రుద్రవరం ఎల్లయ్య

“పా పు రా లు”

విషయ సూచిక

1. ఆదిపర్వం
2. నేటి పర్వం
3. జ్ఞాన పర్వం
4. సభా పర్వం
5. స్త్రీ పర్వం
6. ప్రేమ పర్వం
7. విద్యా పర్వం
8. త్యాగ పర్వం

○ ముఖచిత్ర అలంకరణ మొగిలిపాక కనుకయ్య ○

అంకితం

“పావురాలు” ద్వారా సమాజానికి
నేనందించిన సందేశానికి
ప్రతిస్పందించి, నా రచనకొక్క
స్వార్థకతను చేకూర్చు
చైతన్య....మూర్తులకు

సం॥

రుద్రవరం ఎల్లయ్య

‘పావురాలు’

వరం

(గేయ సంపుటి)

ఆది పర్వము

ఎవ్వరి వాడను కాను
ఎల్లరు నా వారే!
కలిమి బలిమి లేదు
కలదు సత్య మొక్కటే!

ఎవ్వరిని కాదు ఎంచి మించి
ఎల్లరుల తప్పు ఒప్పు లెంచి
మార్పు నొంది వారు మాన్ములై
ప్రజలకు మేలు జేయ చేసితిని

అన్న తమ్ములారా
అక్క చెల్లెలారా
‘పావురాలు’ జేతి
ఆశీస్సు లివ్వండి!

దేనినైన నమ్మువారు అనాటి వారు,
సత్యం తెలుసుకొను వారు నేటివారు,
చాల సత్యములను “పావురాలు” జేసి
వదులు చున్నాను విశ్వశీరాందాక!

‘పావురాలు’

౪౪౦

మానవాళి శ్రేయస్సు నేను కోరుతు
మానవాళి మంచి చెడ్డ గుర్తు జేతు
మరిచిన నా “కవిత పావురాలు”
సర్వజన సమ్మతమై ఎల్లప్పుడెగురు!

దేవుడు లేడు నిజా ఏ బొమ్మయిందో చూడ,
కల్లలెరుగని వాని కనులందె గలడు,
మహాత్ముడెవ్వరని వెతికి జూడకు,
నిస్వార్థ పరుడవైతే నీవే మహాత్ముడవు!

అస్థి పాస్థులు లేనివాడె బుద్ధుడు
స్వార్థమింత లేనివాడె సర్వేశుండు
అందరి స్నేహం చేసినవాడె మహామ్మడు
జనసేవ చేసి చూపినవాడె యేసుక్రీస్తు!

వేదమంటే ఇతరుల నీవలే జూచుకొనుట,
గీత యంటే వరుల నీవలే బ్రతుకనిచ్చుట,
మతమంటే నీవు మానవత్వము కలిగుండుట,
శూజరంటే మానవులందరినీ గౌరవించుట!

నెత్తము నీవై బ్రతుకుము
ధర్మము నీవై జీవించుము
న్యాయము నీవై మెలుగుము
అచిరువు నీవు అందరి దైవము!

కామిక జీవిత కర్మయోగి
జన సేవకుడే వేదమూర్తి
తేదములేనివాడే బ్రహ్మణుడు
స్వార్థ మింత లేని వాడే సర్వేశుండు!

మన సమాజానికి ఏయిడ్స్ రోగము లాంటివి కులములు
అర్థిక సమానత్వానికి ఏయిడ్స్ రోగము లాంటిది వ్యూహలీజము
దేశ భాతికి, ప్రగతికి ఏయిడ్స్ రోగము లాంటిది అతి స్వార్థము
కట్టు బాటు లేని కామమే ఏయిడ్స్ రోగము ప్రజలకు!

మాదిగలు అనుభవించుచున్న నీచ నికృష్టములు
మారలు వడుచున్న పేదరికపు నీచ బాధలు
కుల వృత్తుల, అడవి జాతుల, వారి కష్టములు
అది నుండి అగ్ర కులాల వారి ధమన నీతియే!

ఉన్నవారికి స్వార్థ రోగము
లేని వారికి లేని రోగము
దేశమందు నాది నుండి నేవ్వరు
కుదర్చలేని వ్యూహలీజపు రోగము!

నేటి పర్వము

స్వార్థముతో చెడె నేటి నమాజమంత
హత్యలతో తడిచె నేడు దేశమంత
రేప్లంతో వ్రతి స్థలము పాపమయ్యె
వేదభూమి నేడు వేధన భూమియ్యే!

మనకు నేడున్న వ్రజా స్వామ్యము
వ్రపంచ దేశాల మెప్పుకై కాదు
మన దేశములోని వ్రతి ఒక్కరు
సర్వనములై బ్రతుకుటకే!

నేటి కెందుకు కూటికి గతిలేని
మురికి వాడలు మేడల మధ్యన
నేటి కెందుకు ఊరి బయట
గాంధీ, ఇందిర కాంనీలు!

అనాడు చచ్చిన జంతువులను ఎత్తివేసి
చక్కబుద్ధి జేసి చెప్పలు కుంటి బొంధ తోడి,
ఊరి వాడ పూర్వీకండుకు, మాధిగ నీచులైరి
నిచ్చన మెట్ల కులములందు క్రిందై నల్లు చుండిరి!

దేశానికి నేడు చుట్టిన ఉంచుము
నేతాని, అల్లూరి సీతరాములను
మన దేశము నిండుగ పెంచుము
వేమన్న, బ్రహ్మ నాయుడులను!

క్రైస్తవులంత ఏసుక్రీస్తులైతే
ముస్లిములంత మహమ్మదులైతే
హిందూవులంత బహ్మనాయుడులైతే
ఈ భూకల మిప్పుడు సాంక్షేతు స్వర్గమే!

కుల వ్యవస్థ మత వ్యవస్థ వర్ణ వ్యవస్థ
వరకట్నములు మరి రంచగొండి తనము
తాగుడు, జూదము, పేకాట, వ్యభిచారము
మాని కారెండుకు మూర్ఖులంత సుబుద్ధులు!

అయ్య, అవ్వల కొరికలకు పుట్టినాము,
యేదో చావస్తే చెల్లి పోయేడి వారము
చావు పుట్టుకలకు లేనట్టి బేదములు
మూర్ఖ జనుల కెందుకు, కుల మతములు!

‘పాపురాలు’

పేరం

విస్తరించుకున్న నేమి మత భావాలు
వికారము కావలె వ్రజా హృదయాలు
పెరిగవల్సింది కాదు, కుల మత మౌఢ్యము
వ్యాప్తి జెంద వల్సింది, మంచి మాన వత్పమే!

వాద వాదల కల్లు కుండలు
వీధిన వీధిన బ్రాండి షాపులు
గల్లి గల్లికి షారాబు కొట్టులు
దేశమందు నేడవి నీతి మనుష్యులు!

నకలు, నాణేములతో పొందిరి పట్టా లెందరో
మత్తు మంధులతో అటలతో గెలిసిరెందరో
దొంగ నోట్లతో, దోపిడిలతో దొరలై రెందరో
కష్టించి జీవిత గమ్య మందు గణతెక్కు!

అంధాల జాబిల్లపై కాలు మోపిన
మానవుడు చాల విజ్ఞాన వంతుడు
కాని, స్వార్థం, చెడుతనం, స్వంత నీతి, వీడ్,
పరోపకారము, దేశ సేవ చేయడం

ఎలకం పిలుచును తిను వెంగ లప్పులకు
 ఏడుకు లేవు భయంకరమైన వ్యాధులు?
 విటమిను హార్లిక్స్, తిని మేడలలో పెరిగి
 సౌఖ్యంను అనుభవించు వారికి రోగలెన్నో నేడు!

సూర్యుని వేడి కిరణాలు శ్రమ జీవికి తగులుటచే
 లోని మైల చమత్తై శరీర రంద్రముల నుండి గారుటచే
 స్నాన ఆహారం ఒంటబట్టి పేర్లులు రోజు ఖాళీ అవుటచే
 శ్రమ జీవులను దరి జేర, రోగాలు బీతులు చున్నావెమో!

హార్లిక్స్ తిని కారులో కాన్వేంట్ కెల్లు
 ఛోర బాబులు నన్న దేశ మందున నేడు
 ముద్దికి మద్ది లాగులతో యెంగిలినైలు
 కుక్కల్ల, నాకి బ్రతుకు పాటైగాళ్ళున్నాడు!

మిక్కిలి కష్టపడి కట్టెలను అమ్మి
 గొడ్డుకారము గడు కంటిని తిను
 నీరు పేదలకు తెలుసు బువ్వ రుచి
 దొరబాబుల కేమి తెలుసు బువ్వ రుచి!

జ్ఞాన పర్వము

అన్ని సేవల కన్న స్వయం సేవ మిన్న
అన్ని వ్రతముల కన్న మౌన వ్రతం మిన్న
అన్ని ధనముల కన్న విద్య ధనము మిన్న
అన్ని విద్యల కన్న జ్ఞాన విద్యా మిన్న!

వయస్సు నెవ్వరినైన తొందర జేయు
యవ్వనము తియ్యని బాధకు గురి జేయు
స్త్రీ పురుష వక్ష పాతము లేదు యవ్వనానికి
బ్రహ్మ చర్య వ్రత మొక్కటే రక్షించు మనల!

అందరొక్క రీతి అవ్వ అయ్యంకే
అవతరించితి మవని జనుల మంత
అందరేదో రీతి నంతరించు వారమే
అందరవుదు మెట్టి బేదము లేక మట్టి!

నీ జ్ఞానము నీ మీద పరుల స్వార్థము
నీ పేదతనానికి, నీ బాధలకు కారణము
సోమరి తన మీది పరి శ్రమించుము!

నీ నమ్మకము నీ ఆశలు వమ్ములైన,
నిరాశ జెంది, నీరు కారకుము
నరులు చేయు నట్టి పను లన్నియు
సిద్ధించని ఆశల నెర వేర్చు కొనుటకే!

అధర సుధ కన్న మిన్న అమృతం లేదు.
కన్న పిల్లల కన్న మిన్న నీకు ప్రియులు లేరు
పంచ సూత్రం కన్న మిన్న పర మౌషధం లేదు
నిస్వార్థ పరుల కన్న మిన్న నిజ దైవము లేదు!

బాటరు ఫ్లాఫ్లు మరి ఫైర్ ఫ్లాఫ్లు
పాయిజన్ ఫ్లాఫ్లు బుల్లెట్ ఫ్లాఫ్లు
ఫ్లాఫ్ లెన్ని వచ్చిన, రాలేదు డెత్తు ఫ్లాఫ్
చావు తప్పని నరులారా, నీతి ఫ్లాఫేయండి!

ఉండగా నీవు జేయుము, జనులకు మంచి మేలు
కొంట బోగ నీ చేతులను బయట బెట్టు మను,
బోంగ నిన్ను జూసి జనుల త తెలుసు కొందురు
మంచి చెడ్డలు తప్ప, కొంట బోమేమి వెంటయనీ

సభా పర్వము

ప్రతి ఒక్కరు అందరి మేలు కొరకు
అందరు ప్రతి ఒక్కరి మేలు కొరకు
దీక్షతో శ్రమించి తమ బాధ్యతలు
నిర్వహించిన ఫల మగు ప్రజా స్వామ్యం!

మన స్వార్థపు హోద దర్జాలు విడిచి
మన రాజ్యాంగపు చట్టములకు లోబడి
ప్రజా స్వామ్యపు బాట నందు సాగాలి నేడు
మన మింకా ప్రగతి పథము ఖ్యాతి జెందా!

క్యాథలిక్ మతస్తుడు వాల్తెరు సంస్కర్త,
నహాపంక్తి పెట్టిన బ్రాహ్మ నాయుడు సంస్కర్త,
సన్యాసియై సత్యాలు చెప్పిన వేమన సంస్కర్త,
రాజ బోగాలు వీడిన బుద్ధుడు గొప్ప సంస్కర్త!

ఏసువై వరుల కొరకెక్కు నీలువ
మహమ్మద్ వై చాటుము సోదరత్వము
బుద్ధుడవై సర్వమును వదులుకొనుము
ప్రపంచ ప్రజలకు అవుదువు దేవుడవు!

పేద వ్రజం జీవితము
కాకుండుటకు చుర్బరము
చేయు చున్నది వ్రభుత్వము
మన వ్రమాణముం కృషి!

గాంధీ తెచ్చిన రాజ్య మందుము గాని
బ్రాండ్ సార కల్లు లెంత మాని తిమి
అందరొక్కటెయని నోటితో అందుము గాని
ఉంచిత మెందుకు ఊరి బయట కాంస్థిల నింకా!

మనము జేసే విశేష కృషి యంత
మన భౌతిక సుఖముల కొరకె!
మన జీవిత అవసారాలను తీర్చేది,
వ్రకృతి సంపద పేదల శ్రమయే!

వ్రపంచ కార్మిక కర్షకులంత
ఈశ్వర, ఏను అల్లాల హస్తాలు
సంపదలన్ని శ్రామికులిచ్చు వరాలు
మనము చేతులు జాపు బిక్షగాళ్ళమే!

వృత్తి ఉద్యోగ వ్యాపారమంటేమిటి?
శ్రమించి డబ్బు సంపాదించటమేగా!
మనకు పని గౌరవము తెలిసి ఉంటే
పాకి పనియు, పరి పాలనము చేయు టాక్కలే!

రాహ్మణులకు కుల గౌరవము,
రావు రెడ్డిలకు అస్తి పాస్తులు,
యస్సీ, యస్టీ బీసీలకు రిజర్వేషన్లు
లేని దెవ్వురికి, రిజర్వేషన్లు నేడు!

సమాజములోని సంఘటనలన్ని
ఉట్టుబీ అర్చి కారణాలవి కావు
అన్యోన్య, న్యాయ ధర్మాలు చేడి నట్టివి
అ పాప. పరిహారమే ఈ రిజర్వేషన్లు!

మండుతున్న బూడిద కుప్పల క్రింద
మాడుతున్న యస్సీ, యస్టీ, బీసీ లంత
తమ సంకెళ్ళు తెంపుకోకుండ ఉండి
బాగు పడుటకే వారికి రిజర్వేషన్లు!

పాత రోత మాదిగలు తెల్లంగుంటే
చాకలి మంగళి, ఎరుకలు, వొడ్డె
చేతి వృత్తుల బీసేలు మెరుగైతే
ఘట్ట కి-దేసి దొరలు మరియు చుండ్రీ!

కులకుల్లు మత కొచ్చు లెందుకు?
ఎక్కువ తక్కువ తేడా లెందుకు?
రిజర్వేషన్ల గొడవ లెందుకు?
ఁస్సీ, అందరికి సమమైతే మంచిది!

వశిష్టుడు, మాదిగ కన్యాను, కృష్ణుడు జొంబనతిని
వెంకన్న బీబి నాంచారిని, ఖులి కుతుబ్ షా భాగ్యమ్మను
ఇందిర ఫిరోజిని, పరిణయ మాది తెల్పిరంద దొక్కటని
ఎక్కువ తక్కువ కులములు ఎవ్వరిని కాపు, అందదొక్కటే!

మాదిగ మాలలు బీసీలు మురికి వాడం వారు
హబ్ ఫాత్ మీద బ్రతికె, రోగులు, బిక్షగాళ్ళు
యెంగిలి, ఇస్తాయి నాకి బ్రతికె పొట్టె గాళ్ళుండిరి,
కాశ్మీరము నుండి కన్యాకుమారి వదకు నేడేం?

స్త్రీ పర్యము

రామాయణము నందు ఆగ్ని ప్రవేశము
భారతము నందు నస్త్రాప హారణము
మధ్యయుగములో సతి సహా గమనము
నేడు, వరకట్న హత్యలు. స్త్రీకేనాడు న్యాయం?

కట్నము నేడిచ్చి మొగున్ని కొనుక్కొని
ఆతని చేతిలో హత మవడం లేదా
ఆడుగులకు మడుగు లొత్తి స్త్రీలు
జీవితమంత జానీసలై బ్రతుక, స్వాతంత్ర్యమేడి?

ఒక రాత్రి ఒక స్త్రీ నీళ్ళో ఉంటానని,
వెం ఇమ్మంటే వెలియాలి అన్నావు
జీవితమంత నీళ్ళో ఉండానని వచ్చె
ఆమెను కట్నమడిగె, నిన్నేమనాలి?

వరుని వాళ్ళూత వ్యాపారులు
వధువు వాళ్ళూత బేరగాళ్ళు
పెండ్లి సంతలో యువకులంత
అంగడి ఎద్దుం కన్న హీనమే!

వివాహ విధానము ఈనాడు వ్యాపారమయ్యే
కట్టతేరిం కుదిరితే ఎరుడు దక్కుచుండె,
తబ్బ స్థామతం కక్కుర్తి ధనహోదాలే కాని,
ప్రేమకు కావలెదు, కన్యాంకు విలువ లేదు!

వరకట్ట దురాచారాన్ని ఆనౌచిత్యాన్ని
వరకట్ట నీచాన్ని అభిమాన రహిత్యాన్ని
సహించ లొల్లక ప్రతిఘటించుచు కన్యలు
పెండ్లి వ్యవస్థ నేవగించి విప్లవ వింతురెమో!

మొగాడి ప్రేమ గాలానికి తెలివి లేక చిక్కి
మొగాడిని నమ్మేసి ప్రేమ గోతిలోకి దిగి
జీవితాన్ని నాశనము చేసుకొనె వెర్రి పాడు గాదు
మేటిపైన ధిర వనితలె ఈనాటి అడ పిల్లలు!

కాము మొగవార మెంతో అడవారు అంతె నంటు
అడ సొమ్ము కమ్ముడు పోయె నీచులం కామంటు
కొందరు యువకులు అడుగ కూడిరి వరకట్టము
అభ్యుదయ భావములు గల మహా నీయులే వీరు!

అమ్మాయి పేరు చక్కనైన మరి రూపు చక్కనైన
డిగ్రిలు కలిగి ఉద్యోగము చేయుచున్నను
కట్నము మోజిన పడి కొందరు యువకులు
చచ్చే త వరకు చాలు నంత, అడుగు చుండిరీ!

వరకట్నములు, వరకట్న హత్యలు
అడపిల్లల యెడ సాగి పోవుచునుండ
అడ పిల్లలు పుట్ట గానే కాదు కడుపు నందు
కనిపెట్టి బ్రతి హత్య చేసి చంపె పాడు కాల మచ్చే!

హక్కులు లేక బాధ్యతలు గలది భార్య
హార్థిక, అర్థిక స్వాతంత్య్రము నేనిది భార్య
కాపరి కుక్క ఇంటికి, వంట మనిషి భార్య
రాత్రి సానిది అను, మూర్ఖ భర్త లుండిరి నేడు!

ఇంటి యందు హీనముగా బానిసల జేసి బాధింతులు
వేంటెనుకొని నాగరీక వేశములొత్తిప్పు కొందురు
స్వంత కార్యములకై భార్యలను ప్రణంగ పరులకు బెట్టి
కొందరు, అడవారిని ఇట్లు అట బొమ్మను జేయు చుండిరీ

ఇంట నీత సావిత్రి బయట నీనీ తారవలె నుండు,
కట్టుకో అనీర పెట్టుకో ఈ పూలు, అని అందురు,
నీనము, మానము తీసి తిడుతు, కొట్టి నవ్వు మందురు
చిత్రహింసలు వెట్టుదురు కొందరు షాడిష్టు భర్తలు!

జన్మము నిచ్చిన తల్లిని
నర్పమర్పించిన బార్యను
ఈ బుట్టిన సోదరీలను
అంపు సీచ్చి, బుచ్చుబుండిరీ!

వరకట్నములు నేడు ఆ చారములయ్యె
వరకట్న హాత్యలు చేయుట అలవాటయ్యె,
పాపపు రేపులు చేయుట పరిపాటి అయ్యె
ఈ కాలమందు స్త్రీ జన్మ పావ మయ్యె!

స్త్రీయముగా బిలిచి అప్యాయంగా చేతులేసి,
మేలు జెతుమని పిలిచి క్యారిన్ డోరు మూసి,
ఉద్యోగమో, ప్రమోషన్, ఇద్దుమని, ఆశచూపి
పెద్దలు జేతురు రేపు, నేనేమి జెప్పుదు నయ్యా!

రేప్ జరిగెనని జేతురు ఆందోళనలు
మంద లింతురు నేరస్థులను అధికారులు
మంధహాసం జేతురు అధికార, హోదాలు గలవారు
మాసి పోషను ఇక, పాపపు రేప్ కేసులు మామూలై

చెప్పకో బోతె చేతురు రేప్
సహాయము జేసి జేతురు రేప్
చంపి వేతురు అడవారిని జేసి రేప్
ఏ దేవుడు పుట్టునో రేప్ల నరికట్టా

ప్రేమ పర్వము

ప్రేమ జీవము ప్రేమ కరుణ ప్రేమ త్యాగము,
ప్రేమ నేర్పు, ప్రేమ ఒప్పు, ప్రేమ సౌఖ్యము,
ప్రేమ శాంతి, ప్రేమ అహింస ప్రేమ ప్రభాతి,
ప్రేమ సౌఖ్యం, ప్రేమ అమరం, ప్రేమయే దైవం!

ప్రేమ నమ్మించదు ప్రేమ తీయదు గోతి
ప్రేమ కవట మాడదు ప్రేమ మోసగించదు
ప్రేమ కుండదు, భాష, ప్రాంత, కులమత బేధం,
ప్రేమామృతం, ప్రేమ యే స్వర్గం ప్రేమ యే దైవం!

సుఖము కొరికై పెరిగి,
కోరిక స్వర్గమై బాసిల్లి,
ఆడ మగజిగట జింది,
కామం, చల్లారితే కాదు, ప్రేమా!

నేటి వ్యభిచారములన్ని, కాదు ప్రేమ
నేటి అస్థిం ప్రవర్తనలు కాదు ప్రేమ
బంధు సంబంధాల ముసుగులు కాదు ప్రేమ
ఈ మానవుల కామ లీలలన్ని కాదు ప్రేమ!

నేతి నీరకాయలో నెయ్యేంత ఉడునో,
సాని దాని పొందులో సౌఖ్యమంతే ఉండును
వేశ్యకొగిల్లో చూరిన వంట చెడినట్టె
నయము గాని రోగాగ్నిలో కాలిపోయినట్టె

భార్య నీకు ప్రేమ దేవత
నీదు రూపును నిలిపె మాత
ప్రియముగా జీవితాంతం చూచుకో,
దేవుడవై బ్రతుకంత, బాధ్య, నాదరించు!

మంచి నీకు చేయు వారె బంధువులు
అమ్మనాన్నలు నీ కాత్మ బంధువులు
భార్యనీ బ్రతుకంత ప్రేమ బంధువు
కలిసి బ్రతికి ఉండు నీ జీవితమంత!

కోరిక కర్షకుల శ్రమ యంతయు ప్రేమ
కులం, హోలం గళం, నల్ల, బల్ల, సుద్ధముక్క ప్రేమ
స్థేతస్కోవు, చేతి వృత్తులు, శ్రమలన్నియు ప్రేమ
అలుమగల వృతి ఫలం -మనం-జగం, ప్రేమ!

సోమకర్మము చాటిన మహమ్మదీ ప్రేమ
వర్షము వదులుకొన్న బుద్ధునిది ప్రేమ
నిలువపై రక్తం కార్చిన ఎనునిది ప్రేమ
గుండే గుండుం కిచ్చిన ఇందిరమ్మది ప్రేమ!

ప్రేమ పరోపకారము, పరిమళపు చెక్క,
హంస, కోవమను-గొడ్డలి రంపముంకు
కొట్టిన, నరికిన-అవి పరిమళమిచ్చును,
త్యాగ మూర్తు లెప్పుడు ప్రేమ స్వరూపులే!

పండితుడవైన సైన్సు నేర్చిన డాక్టరు వైన,
పరుంను నీవలె, నీవు గౌరవించుట
ఇం నేర్వకున్న రాదు నీకు విశ్వజన ప్రేమ,
నీ యొక్క మేధస్సున మౌఢ్య మాయ దొంగి!

ప్రేమకర్త, సత్యం తెలిసిన మహనీయులు
ఏను క్రిస్తు ప్రవక్త మహమ్మద్ బుద్ధుడు
సోక్రటీసు, గెలిలియో, గాంధీ ఇందిరమ్మ,
మత, అంధ విశ్వాసములకు హతులైరి!

దేవుడంటే నిరాకార డేమి కాదు
దేవుడంటే ప్రేమ శాంతి స్వరూపుడు
ప్రేమ గలిగిన మానవుడే దేవుడు
ప్రేమ లేని మానవుడే రానవుడు!

విద్యా పర్యము

కాన్వేంటు విద్య మోజు కలవారం కుంది,
పాల పండ్లూడని పాపం బంధి ఖానలవ్వి!
చదువు లచ్చు చిలుకకు పలుకు లచ్చునట్లు,
కాని, స్వార్థం, హోదా, దర్జాపెరిగి చచ్చులొకికరి!

‘అమ్మ’ అని పిలిస్తే చిన్న బోవు తల్లి
‘మమ్మి’ అని పిలిస్తే మందహాసం జేయు
పొరుగింటి పుల్ల కూర రుచి చదువునందు
ధనము హోదా గల వారికె ఎక్కువ నేడు!

డబ్బు గలవారే పీల్లలకు విద్యవచ్చుననుట తప్పు,
కష్టపడి చదివిన అందరి కన్నీ చదువు లచ్చు,
రాజు మారులు కాలేదు, ఏకలవ్యుడు అయ్యెను మేటి,
అబ్రహం అంజేదార్లు స్వయం కృషిచే నేర్చిరి విద్యలు!

రాళ్ళు మోసియో, ఊళ్ళు వలియో
తల్లి దండ్రులు పిల్లలకు నేడు
చదివించిన నేర్వర్ విద్యలు
పిల్లలు చెడు చుండి రెందుకొ!

శ్రద్ధ వీకాగ్రతయే విద్యకు పురాధిరాళ్ళు
ఆకుంతిత దీక్ష తత్పరతయే నీ ఆచార్యులు
పట్టుదల తపోనిష్ఠతయే నీ పాఠ్య పుస్తకములు
మానసిక యాత్రలో శ్రమ లన్నియు డిగ్రీలు!

పెండ్లి కెందుకు జీతురయ్య చాల తొందర
“వివాహం నిద్యనాశే శోభనం సర్వనాశే”
అను చక్కని సామెత వినలేదా మీరు?
ముందు చదువు నేర్పించి సమర్థుల చేయుడి!

నిన్ను నన్ను నమాన మనవి కులము లెందుకు?
నీతి రీతి లేని నాగరీకత లెందుకు?
బ్రతుకు బాట జూపని డిగ్రీ లెందుకు?
పెద్దల గౌరవించని విద్య లెందుకు?

ఆశాంతి హింసల కన్న శాంతి అహింసలు మీన్న
స్వార్థపరుడి కన్న మరి నిస్వార్థ పరుడు మీన్న
రాజకీయ నాయకుడి కన్న సంస్కర్త మీన్న
మత బోధకుడి కన్న ఉపాధ్యాయుడు మీన్న

'పావురాలు'

త్యాగ పర్వము

వరం

స్వంత లాభము జరుగంతమాని
తోడు వడగ పొరుగు వారికి
దేశ వ్రజంకు గలుగు మేలు
సౌఖ్య, భ్యాతి, సామరస్యములు నిండి!

నీవు పండితుడవైతే మంచిదే
నీవు చేయకు వర్గ వ్రయోజనము
నీవు మేధావి వైతే ఎంతో మంచిది
నీవు చేయి, సర్వజనులకు మేలు!

కుల మతములు లేనివారే ముంచి పోరులు
అన్నదమ్ములై బ్రతికిన వారే దేశభక్తులు
రాజ్యము పొరుల కిచ్చు బహుమతిపాలనము
డెమక్రసి ఇచ్చునది ప్రగతి ప్రతిష్ఠలే!

వివేక ప్రయులూ సత్య తత్వ వేత్తలం
శాంతి కాములం అతి స్వార్థ రహితులం
కాని కాలేము పరిపూర్ణ జ్ఞానులం
ప్రజల పావాలు కడిగిని ఏనులం

మనము త్యాగము చేయకుండ
సాధించ లేము దేశాభివృద్ధి
అమరజీవుల త్యాగ ఫలము
వ్రజించుకొని కందించలేము!

సాటి వారి సౌఖ్యము కోరు వాడె దేవుడు
సాటి వారిని మోసగించని వాడు పుణ్యజీవి
సాటి వారి కన్న సుఖపడిన వాడు యోగి
అవసరం మించి కలిగి లేనివాడు త్యాగి!

ఆడ వారంత అంధమైన పువ్వులందురు
మగ వారల మంత తుమ్మెదల మందురు
తామే పువ్వు పైన వ్రాలిన అప్పులేదందురు
వేరే తుమ్మెదలు వారి పువ్వుపై వ్రాల వచ్చునే

శాంతి కాముడవై సాగించు సంసారయాత్ర
స్వార్థము వదలి లేక చేయ ప్రజా సేవ,
కుల మతములు వీడి చేయ జగతి సేవ,
కవటం, ద్వేషం, స్వార్థం లేక కమ్ము దేవుడవు!

ప్రకృతికి విరుద్ధమైన ప్రక్రియ చేయకు
పేదలకు విరుద్ధమైన స్వార్థ క్రియ చేయకు
మానవత కిరుద్ధమైన మత కార్యం చేయకు
పవిత్రత కిరుద్ధమైన పాపమేది చేయకు.

వీరి మొదటి కవిత సంపుటి
“రిజర్వేషన్ లెందుకు”

వీరి అముద్రిత రచనలు

దుదసేనా పాటలు

నూటొక్క సత్యము

ఫేల్ ఎందు కవుతారు?

అక్షర శక్తి

ముద్రణ : మల్లికార్జున ఫైన్ ఆర్ట్ కలర్ ప్రింటర్స్, హుస్సేబాద్. 10 : 206